

Minister Infrastruktury

Znak pisma: DGWiŻŚ-7.054.5.2024
Warszawa, 08 kwietnia 2024

**Pan
Szymon Hołownia
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej**

Szanowny Panie Marszałku,

w odpowiedzi na interpelację nr 2270 w sprawie stałego monitoringu rzek wystosowaną przez Pana Posła Daniela Milewskiego w dniu 28 marca 2024 r., przedstawiam stanowisko do pytań nr 3 i 5. Jednocześnie informuję, że zgodnie z właściwością odpowiedzi na pytanie nr 4 udzieli Minister Klimatu i Środowiska, natomiast do pytań nr 1 i 2 stanowisko w sprawie przekaże Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi.

Pytanie nr 3. Czy istnieją plany na zmodernizowanie istniejących oczyszczalni ścieków lub budowę nowych?

Na wstępie należy podkreślić, iż zgodnie z art. 7 ust. 3 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2023 r. poz. 40 z późn. zm.) sprawy obejmujące m.in. wodociągi i zaopatrzenie w wodę, kanalizację, usuwanie i oczyszczanie ścieków komunalnych należą do zadań własnych gminy. Ponadto stosownie do art. 3 ust. 1 ustawy z dnia 7 czerwca 2001 r. o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków (Dz. U. z 2023 r. poz. 537 z późn. zm.) zbiorowe zaopatrzenie w wodę i zbiorowe odprowadzanie ścieków jest zadaniem własnym gminy. Przepisy te są ściśle powiązane z art. 87 ust. 1 ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. – *Prawo wodne* (Dz. U. z 2023 r. poz. 1478 z późn. zm.), zgodnie z którym rada gminy, w drodze uchwały będącej aktem prawa miejscowego, wyznacza aglomeracje. Co dwa lata wójt, burmistrz lub prezydent miasta dokonuje przeglądu obszarów i granic aglomeracji na podstawie art. 92 ustawy – *Prawo wodne*. Kwestie techniczne gospodarki ściekowej zawarte zostały m.in. w rozporządzeniu Ministra Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej z dnia 12 lipca 2019 r. w sprawie substancji szczególnie szkodliwych dla środowiska wodnego oraz warunków, jakie należy spełnić przy wprowadzaniu do wód lub do ziemi ścieków, a także przy odprowadzaniu wód opadowych lub roztopowych do wód lub do urządzeń wodnych (Dz. U. z 2019 r. poz. 1311) i rozporządzeniu Ministra Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej z dnia 27 lipca 2018 r. w sprawie sposobu wyznaczania obszarów i granic aglomeracji (Dz. U. z 2018 r. poz. 1586).

Mając na uwadze powyższe, władze samorządowe posiadają niezbędne narzędzia prawne i planistyczne umożliwiające prawidłowe prowadzenie gospodarki ściekowej na swoich obszarach, w tym na obszarach aglomeracji.

W związku z wdrażaniem w Polsce dyrektywy Rady 91/271/EWG z dnia 21 maja 1991 r. dotyczącej oczyszczania ścieków komunalnych (tzw. dyrektywy ściekowej), Rada Ministrów zatwierdziła w grudniu 2003 r. Krajowy program oczyszczania ścieków komunalnych (KPOŚK). Celem Programu, przez realizację ujętych w nim inwestycji, jest ograniczenie zrzutów niedostatecznie oczyszczanych ścieków, a co za tym idzie – ochrona środowiska wodnego przed ich niekorzystnymi skutkami. Najnowsza, szósta aktualizacja KPOŚK (VI AKPOŚK) została zatwierdzona przez Radę Ministrów w maju 2022 r.

Plany inwestycyjne przedstawione w VI AKPOŚK wskazują na dalszy intensywny rozwój gospodarki ściekowej w aglomeracjach – planowane jest wybudowanie 8 022 km sieci kanalizacyjnej, zmodernizowanie 3 173 km sieci, a także wybudowanie 60 nowych oczyszczalni ścieków oraz przeprowadzenie 978 innych inwestycji na istniejących oczyszczalniach.

Inwestycje w gospodarce ściekowej są finansowane przez gminę ze środków własnych. Mogą być także finansowane z różnych źródeł publicznych – zarówno krajowych i zagranicznych – jak i ze środków prywatnych. Istniejące mechanizmy finansowe przewidują możliwość finansowania zamierzeń inwestycyjnych zarówno w aglomeracjach ujętych w KPOŚK, jak i na obszarach poza aglomeracjami.

Aglomeracje ujęte w KPOŚK mogą korzystać ze środków unijnych w ramach perspektywy finansowej UE na lata 2021-2027. Aglomeracje o równoważnej liczbie mieszkańców (RLM) wynoszącej co najmniej 15 000 mogą ubiegać się o dofinansowanie w ramach programu Fundusze Europejskie na Infrastrukturę, Klimat, Środowisko 2021-2027. Mniejsze aglomeracje (o wielkości w przedziale od co najmniej 2 000 RLM do poniżej 15 000 RLM) mogą natomiast korzystać z dofinansowania przewidzianego w programach regionalnych. Ponadto aglomeracje mogą ubiegać się o dofinansowanie z Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w ramach Programu Priorytetowego 1.1 Gospodarka wodno-ściekowa w aglomeracjach. Dla obszarów wiejskich poza aglomeracjami środki finansowe na rozwój gospodarki ściekowej przewidziane zostały w Programie Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020 oraz Planie Strategicznym dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023-2027. Wsparcie inwestycji w zrównoważoną gospodarkę wodno-ściekową na terenach wiejskich zapewnione zostało także w ramach Krajowego Planu Odbudowy i Zwiększania Odporności. Gminy mogą ubiegać się także o wsparcie finansowe w ramach 4 programów Interreg (Południowy Bałtyk, Polska – Ukraina, Litwa – Polska, Europa Środkowa), Polsko-Szwajcarskiego Programu Rozwoju Miast oraz Rządowego programu rozwoju obszaru Karpat Wschodnich i Rztocza na lata 2024-2030. Realizację zamierzeń inwestycyjnych w gospodarce ściekowej wspierają również PFR Fundusz Inwestycji Samorządowych FIZAN oraz Samorządowy Fundusz Pożyczkowy. Inwestycje w zakresie wodociągów i zaopatrzenia w wodę oraz kanalizacji wspierane są również z budżetu państwa – zakres wsparcia finansowego określają przepisy ustawy z dnia 13 listopada 2003 r. o *dochodach jednostek samorządu terytorialnego*. Instrumentem finansowania inwestycji w zaopatrzeniu w wodę i odprowadzaniu ścieków jest również partnerstwo publiczno-prywatne. Instrumenty wsparcia samorządów oraz przedsiębiorstw wodociągowo-kanalizacyjnych dla realizacji ich zadań w obszarze gospodarki wodno-ściekowej oferują także międzynarodowe instytucje finansowe takie jak Europejski Bank Inwestycyjny, Bank Rozwoju Rady Europy oraz Europejski Bank Odbudowy i Rozwoju.

Wychodząc naprzeciw oczekiwaniom strony samorządowej, Ministerstwo Infrastruktury zamieściło na swojej stronie internetowej syntetyczną informację o źródłach finansowania gospodarki ściekowej. Materiał dostępny jest pod adresem <https://www.gov.pl/web/infrastruktura/finansowanie-gospodarki-sciekowej>.

Szczegółowych informacji na temat poszczególnych mechanizmów finansowych udzielają właściwe jednostki zarządzające.

Pytanie nr 5. *Kiedy projekt ustawy w ww. kwestii zostanie przedłożony Sejmowi Rzeczypospolitej Polskiej?*

W chwili obecnej w Ministerstwie Infrastruktury opracowywany jest projekt ustawy o zmianie ustawy o rewitalizacji rzeki Odry oraz niektórych innych ustaw, który zakłada wprowadzenie następujących zmian w zakresie wsparcia środowiska wodnego rzeki Odry:

- 1) likwidację Inspekcji Wodnej;
- 2) zapewnienie wsparcia dla inwestycji renaturyzacyjnych zmierzające do jak najszybszego oraz najefektywniejszego samooczyszczania się wód rzeki Odry, którego celem będzie zwiększenie potencjału zlewni Odry do samooczyszczania, stabilizacji odpływu oraz poprawa stanu ekologicznego wód – w postaci usprawnienia procedur administracyjnych, skrócenia terminów i przekierowania wsparcia finansowego na te inwestycje;
- 3) wprowadzenie dokonywania specjalnego, cyklicznego (co 2 lata) przeglądu pozwoleń wodnoprawnych i pozwoleń zintegrowanych na wprowadzanie ścieków do wód a także realizacji tych pozwoleń, ze szczególnym uwzględnieniem ilości zrzucanych ścieków w odniesieniu do aktualnego przepływu wody w rzece Odrze, na obszarze zlewni rzeki Odry;

Projekt powyższej ustawy zostanie przedstawiony Sejmowi Rzeczypospolitej po zakończeniu rządowego procesu legislacyjnego.

Z poważaniem,

Dokument podpisany elektronicznie przez:
z upoważnienia Ministra Infrastruktury
Przemysław Koperski
Podsekretarz Stanu